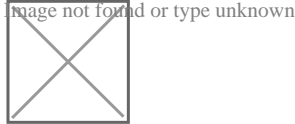

Το βάθος του κηρύγματος του αγ. Κοσμά του Αιτωλού

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=95196>]

Το ιεραποστολικό έργο του αγίου Κοσμά ήταν κατεξοχήν ενοποιητικό και αγιοπνευματικό, εδρασμένο στην αδελφική διακονία και συνοδοιπορία, στον πόνο και στην ανάγκη φωτισμού του Γένους. Οι περιοδείες του[9] αποσκοπούσαν βασικά στην αποκατάσταση της ενότητας του λαού και στην ενιαία οργάνωσή του μέσω της συναδέλφωσης. Γι' αυτό επισκέπτεται όλη σχεδόν την Ελλάδα, τουρκοκρατούμενη και ενετοκρατούμενη. «Η δράση του ήταν ριζικά ενοποιητική, γιατί πρώτα απ' όλα ήταν αποστολική. Όπως δηλαδή οι Απόστολοι της Εκκλησίας, μετά την Πεντηκοστή, καλούν στην ενότητα του Κυριακού Σώματος πάντας, ολόκληρο τον κόσμο, έτσι και ο Πατροκοσμάς δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά καλεί σε ενότητα τον δουλεύοντα Ελληνισμό, θέτοντας όπου πάει το ίδιο θεμέλιο, την ίδια βάση»[10].

Το κήρυγμα του Πατροκοσμά στρέφεται στην ευρύτερη λαϊκή βάση. Είχε πιστεύσει άλλωστε ο ίδιος στη δυναμική της λαϊκής βάσης, κοινωνική βαθμίδα που διατηρεί εντός της "ζωντανή" την Παράδοση του Γένους. Η γλωσσική και υφολογική του απλότητα δεν οφειλόταν βέβαια στη δική του ανεπαρκή παιδεία, καθώς ο ίδιος κατείχε υψηλή για την εποχή του μόρφωση[11]. Η συγκεκριμένη τακτική και γλωσσική μέθοδος εξυπηρετούσε την προσπάθειά του να προσεγγίσει ορθότερα και αμεσότερα το ακροατήριό του.

Την εθναποστολική του μαρτυρία ο άγιος Κοσμάς στήριζε στην γνησιότητα της πίστεως, με άλλα λόγια στον αυθεντικό και αποκεκαλυμμένο τρόπο σκέψης-πίστης και δράσης. Έτσι, "χάριτι Θεού" κατόρθωνε να παρηγορεί και παρακλητικά να στηρίζει και να ενδυναμώνει ολόκληρο το υπόδουλο Γένος[12]. «Περιερχόμενος ο Άγιος την υπαίθριον χώραν μετά βαθυτάτης λύπης διεπίστωσεν, ότι Ελληνικά σχολεία δεν υπήρχον...Χάρις εις τας ενεργείας του Αγίου, 210 Ελληνικά σχολεία εκτίσθησαν, ως και 1.100 άλλα κατώτερα σχολεία ήρχισαν να λειτουργούν, εις τα οποία εδιδάσκοντο οι ελληνόπαιδες ανάγνωσιν και γραφήν. Φως έλαμψεν εις τους εν τω ζοφερώ σκότος της αμαθείας καθημένους, φως Χριστιανικής παιδείας, το οποίον ήναψεν ο πυρφόρος Άγιος. Ένας αυτός, ανεπλήρωσε την έλλειψιν Υπουργείου Παιδείας κατά τους χρόνους εκείνους της Τουρκοκρατίας»[13].

Εισέτι, το κήρυγμά του δεν ήταν άχρωμη ηθικολογία που προβαλλόταν ως το

οντολογικό θεμέλιο του ορθόδοξου ήθους. «Από την πίστη προχωρούσε το κήρυγμα του στον ίδιο τον άνθρωπο, στο ανθρώπινο Εγώ. Γιατί από την ορθόδοξη πίστη μετουσιώνεται σε φρόνημα, πηγάζει το ορθόδοξο ήθος, ο ορθόδοξος τρόπος ύπαρξης»[14]. Δίκαια λοιπόν το όλο ιεραποστολικό έργο του Πατροκοσμά χαρακτηρίζεται από έναν πνευματοκρατικό ρεαλισμό, με απώτερο στόχο μία χριστοκεντρική κοινωνία. Το όραμα μιάς χριστιανικής Ρωμοσύνης, η ιδιαιτερότητα του Ελληνικού Έθνους στην ιστορία διαποτισμένη με την φιλορθοδοξία του, ανέδειξε τον Πατροκοσμά σε μέγιστο Ισαπόστολο και διδάσκαλο του Γένους. «Εμείς θα τον χαρακτηρίσουμε πρότυπο νεοελληνικού ήθους, πατέρα της εθνικής μας ενότητας και ενσαρκωτή του αυθεντικού ελληνορθόδοξου ιδεώδους»[15].

Ακόμη και σήμερα αντηχούν γλυκά αλλά προτρεπτικά τα λόγια του Αγίου! Ακόμη και σήμερα, ο Πατροκοσμάς δεν έπαψε να μας μορφώνει με Χριστό και Ελλάδα: «Από τον Χριστόν μη χωρίζεσθε και από την Εκκλησίαν. Ακούτε τον ιερέα όπου σημαίνει; Ευθύς να σηκώνεσθε, να νίπτεσθε και να πηγαίνετε εις την εκκλησίαν, να ακούετε την Ακολουθίαν με προσοχήν. Ομοίως και την Θείαν Λειτουργίαν. Και να ερμηνεύετε τα παιδιά σας, όσον και δύνασθε, να μην αμαρτήσουσιν, να πηγαίνουσιν εις την εκκλησίαν, να ευλογούνται, διά να ζήσουν και να προκόψουν»[16].

Παραπομπές:

8. Σχετικά με τις περιοδείες του αγίου βλ., Σαρδελή Κ., Ο Άγιος των Σκλάβων, Κοσμάς ο Αιτωλός, σελ. 454-456.
9. Μεταλληνού Γ., Παράδοση και Αλλοτρίωση, σελ. 89-90.
10. Μεταλληνού Γ., Τουρκοκρατία, Οι Έλληνες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 2005, σελ. 161-163.
11. Πρβλ., Παπαχρήστου Κοσμά (Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας), Οι Άγιοι του τόπου μας, περιοδικό "Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός", τεύχος 1, 2007, σελ. 25-28.
12. Καντιώτου Αυγουστίνου, Κοσμάς ο Αιτωλός, σελ. 44-45, βλ. σχ., Τσίγκου Βασιλείου, Πίστη και ζωή στις Διδαχές του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, περιοδικό "Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός", τεύχος 2, 2007, σελ. 18-21.
13. Μεταλληνού Γ., Παράδοση και Αλλοτρίωση, σελ. 97.
14. Αυτόθι, σελ. 110.
15. Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, Διδαχή Ζ', "Μη χωρίζεσθε από τον Χριστόν και την Εκκλησίαν".